

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov. Zjutranje izdanje izhaja ob 11. uri, večerno pa ob 7. uri. O ponedeljkih izhaja prvo izdanje ob 1. uri pop.

Naročnina znaša:

Obe izdanji na leto . . . gld. 21.— Za samo večerno izdanje . . . 12.— Za pol leta, četr leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na narocbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč; ponedeljske popoldanske številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcijskega lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcijskega lista „Edinost“ v Trstu.

Novejše vesti.

Berolin 3. Posebno izdanje »Reichsanzeiger« objavlja naredbo nemškega cesarja do državnega kneza Hohenlohe, katera naredba izraža soglasno žalost in hvaležno občudovanje vsega naroda do velikega pokojnika, ki je bil najzvestejši služabnik Viljemu I., do moža, katerega je Bog ustvaril kakor orodje, da se uresniči nesmrtna misel na ukupnost in veličino Nemčije. Cesar obljublja v imenu vsega naroda, da to, kar je ustvaril veliki knezel pod Friderikom Velikim, popolni, ter da bode branili, ako bi trebalo, tudi imetjem in življenjem.

Draždani 3. Kralj Albert je odposlal knezu Herbertu Bismareku nastopno brzjavko: »Vspremite Vi in vašini izraz mojega prisrčnega sožalja ob nenadomestni izgubi, ki je zadela Vas, domovino in tudi mene po smrti Vašega spoštovanega očeta.

Friedrichsruh 3. Rodbina Bismarekova je bila zbrana do pozne ure. Malo pred polnočjo so sli vsi členi družine v mrtvaško sobo, da se poslove od pokojnika. Na to je knez Herbert Bismarek lastno roko zaprl sobo, ki se ne odpre več do definitivnega pogreba.

Kolonj 3. »Kölnische Zeitung« javlja, da vse one odredbe rodbine Bismarekove, ki se zde nekoliko čudne — med iste je prištevati še posebno dejstvo, da je grof Herbert Bismarek odklonil ponudbo cesarju Viljemu, da bi se pokojnik pokopal v glavni cerkvi berolinski — odgovarjajo le željam pokojnega kneza, ki da je rekel, »da hoče imeti mir vsaj po smrti«.

Gorica 3. Noč ob 6. uri 45 minut je prišel sem preko Kanala minister trgovine Baernreither. Nastanil se je v hotelu Gunkel. Zvečer je šel v

P O D L I S T E K.

9

Čuvaj se senjske roke!

Zgodovinska povest.

Spisal A. Šenoc. Poslovil F. S. Cvetkov.

V stolpu senjskega kaštela se je zbral med tem čudno društvo za dolgo drveno mizo: cesarski komisar Andrej de Raunoch, debel in zaspan gospod, ki je, kimaje z glavo, odobraval vsako menjenje; škof de Dominis; kapitan Danilo Barbo; Vuk Hreljanovič, brkat človek in senjski grajsčak; Jeronim Srebrnjak, mestni notar, ki se je silno potil, zarezujé pero. Došli so tudi uskoški vojvode Jurija Orlovič, Pavel Milovič, Misa Radič, Gašo Stipanovič in Ive Vlatkovič pod svetlim orožjem. Komaj je bil nataknil cesarski komisar naročnike, komaj pomočil notar svoje fino pero, ko se je dvignil starec Milovič in je spregovoril tako-le zbrani gospodi:

»Glejte, došli ste, sveta gospoda, med nas siromašne trpine, med nas Uskode Senjane, da nam poveste, kaj misli sveti cesar in gospodar; in to Vam tudi pristaja, ker ste modri, učeni in zgovorni, a mi ne bolj od puške in sablje. Za Boga, prosim Vas, naredite, kar bode pravo in zdravo za krščanski narod. Pravijo vam, da se nam slabo godi in da nas pritiska velika beda. Cesarska plača se nam pridružuje, a beneški dože nas goni s kolem

in vryjo. Žena gladna, otroci bosi, plugu nisi vajen, grič neploden, a sramota za zdravega človeka, ako čaka, da mu bodo leteli pečeni golobje sami v usta. Pravijo vam, da smo kakor drevo na golem kamenu, tu nas morje bije, sever nas brije in veter nas vije, pa trže korenino za korenino. Grajajo nas, da smo volkovi, obešajo nas, gospoda, nas, krščene ljudi, a vprašam Vas, kdo je zgubil glavo za sveto vero Jezusovo? Pravijo, da nas vržejo iz Senja, da nam razdro ognjišče. Težko je, gospoda, izdreti iz zemlje starodaven hrast, ki je puštil korenine na vseh štirih straneh; težko ptice premestiti iz starega gnjezda. Kam naj gremo, kam naj se obrnemo? Smo-li vam bili kako koristni, dajte nam živeti; vam nismo-li koristni, raje v morje, pa Bogu hvala! Ako ste ljudje, pomagajte!«

Škof je pobešenih očij in prekrižanih rok poslušal besede sivega stareca. Na to je rekel vojvodom:

»Dragi moji vitezi! Glejte, sreča me je dovela k Vam, hvala bodi Bogu. Odkar sem pastir te vaše čede, sili me sree, da bode med vami mir, ker sta mir in ljubezen zakon božji. Verujte meni. Tudi jaz sem človek vašega jezika, in vem, kaj je volja cesarja gospodarja, pred česar svetlim licem sem mnogo govoril za vas; ali našli so se hudobneži, ki pripovedujejo laži, da vas misljivo izgnati izpod krova. A jaz vam pravim, da je to gola laž.«

»E, kadar nam praviš ti, gospod škof, je resnica, verjamemo!« je dodal starec Milovič.

Oglas

se računajo po vrstah v pettin. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošljajo **uredništvu**. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vracajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema **upravištvu**. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvu in tiskarnu se nahajata v ulici Carintia št. 12. **Upravištvu, odpravištvu in sprejemanju inseratorov** v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Lvov 3. Kardinal Sembratovič umira.

Varaždin 4. Povodom jubileja 5. ulanskega polka, ki nosi ime carjevo, je vojaški atašé ruski Voronin, napis cesarju Frannu Josipu ter je izrekel, posebno poohvalo disciplini avstro-ugarske vojske. Polkovnik vitez Kinvisch je napis carju. Obe zdravljice so navzoči poslušali stojči in navdušeno.

Brest 3. Francoski minister mornarice Lekroy je došel sem, da se udeleži vaj mornarice. Prebivalstvo je iskreno pozdravljalo ministra.

Sredce 3. Ministerski predsednik Stojlov je došel sem.

Bogota 3. Kolumbiški kongres je sklenil jednoglasno, ozirom na preprič z Italijo, da je v jamstvo upnikom Ceruttija položiti 60.000 funтов šterlinov. Ta sklep zadobi moč zakona v 6 dneh. Kolumbiški vladi še ni došla doslej zahteva Italije v uradni obliki.

Rim 3. Uradni list javlja, da se je odpravilo obsedno stanje v okrožju Rocceo San Casciano, pokrajine Florenške.

Kodanj 3. Kraljice je bolna. Noč je minola razmerno dobro. Princeesa Wales je na potu iz Angleške v Kodanj.

Aix-Les-Bains (Francozko) 3. Kralj Grški, doznavši o bolezni kraljice Danske, je takoj odpotoval v Kodanj.

New-York 2. »New-York Herald« pravi, da bi Amerika morala obdržati Filipine, katere naj bi postavili pod zaščito jedne ali dveh vlasti, če tudi le v dokaz prijateljskega mišljenja do Angleške.

Washington 3. Predsednik Mae Kinley je izjavil danes zjutraj, da je prejel oficijozno obveščenje, da je Španska pritrđila mirovnim pogojem ter da pričakuje vsaki hip oficijelnega odgovora.

»Čujte, gospoda!« je zavpil Orlovič in skočil na noge. Notar se je preplašil in pero mu je padlo iz roke. — »Čujte, gospoda,« je ponovil Orlovič, »stop iz Nehaja! Kaj je to?«

Kapitan in vojvode so izleteli iz kaštela proti morju, vojvaki so mrgoleli za njimi. Pred vratoma vrata so šli. Strašen prizor! Od Raba je letela mala ladijica, a v njej starec, žene in otroci.

»Ti ljudje so naši!« je zavpil Orlovič.

»Da, Senjani!« je odvrnil Uskok Rodanovič, »nekaj živeža vozijo.«

»Glej!« je pristavil kapitan Hreljanovič, »proganja jih beneška ormanica (troveslača ali ladija, oborožena s topovji). Vidite-li na zastavi leva?«

»Ha, Arbanasi so v njej!« je zaškrknil Orlovič zobmi, »vodi jih neki črni Benečan. Da bi ga Bog ubil! Junaki! nabasajte topove, spustite barke v morje! Na noge, junaki!«

Uskoki so priskočili k ladijam. Vuk Hreljanovič je primaknil gorečo šibko topu. Grom je zagrmel, blisek je planil in zrno je odneslo beneško zastavo. Kakor lastavice so hitele uskoške ladije. Ali glej! beneški brod se je primaknil malo ladiji. Arbanasi so izpalili puške. Petdeset pušek je počilo. Strašno vpitje se je zaslilo od ladijec. Ladijea se je prevalila, starec, žene, otroci, vse se je pogreznilo v globoko morje.

(Dalje pride.)

Washington 3. Francoski poslanik Cambon je dobil odgovor Španske, katerega prijavi danes predsednik Mac Kinley.

Playa del Este 3. Glasom tu sem došle vesti je bil hud boj med vodjem ustašev, Gareca, ki se nahaja v bližini Moyari pri zalivu Nipe, ter glavnim taborom Špancev, nahajajočem se v Holguinu. Gareca je bil baje zmagovalec, ali pridržal je vsaj svoje pozicije. Po kubanskih sporočilih so priborili ustaši dva topa in so premagali špansko konjico.

Pozor!

Krščansko-socijalno gibanje uživa naše simpatije. Vzroki temu so gmotne in moralne nравi. Ti vzroki tičeta v sedanjih žalostnih socijalnih in gospodarskih razmerah, kakor jih je ustvarila do velesile povspetva se svetovna zveza židovstva. Kdor je imel toliko zdrave razsodnosti, da je moren prav soditi pretečo nevarnost, je moral hrepeneti po reakciji proti zlu. In reakcija je morala priti hitro, hitro, da ne bode prepozno. Take zdrave reakcije pa ni bilo pričakovati od drugod, nego iz trpečega ljudstva samega. In prišla je pod obliko krščansko-socijalnega gibanja. Naravno. Kar je zgrešilo protikrščansko stremljenje, mora lečiti krščanska ideja. Zato smo radostno pozdravljeni prve začetke krščansko-socijalnega gibanja in vsemi simpatijami svojimi smo spremljali nadaljnji razvoj tega gibanja. Te simpatije naše so se ohranile do danes nesprenemljene. Kako ne: saj to ni pojavi hipne afektacije, ampak globokega uverjenja o nevarnosti zla in o jedinem leku za to zlo. Naših nazorov niso mogli spremeniti niti pozneji grehi in krvice, ki so se provročale Slovanom pod zastavo krščanskega socijalizma. Mi nismo pozabili nikdar, da treba ločiti vzvišenost ideje same od nespametnosti, sebičnosti in neiskrenosti posamičnikov ali tudi strank, ki menijo, da služijo ideji.

Želeli smo, da bi se čim prej našli ljudje, ki bi prenesli prepotrebno in odrešilno krščansko-socijalno idejo tudi v naše mesto. Kdor pozna naše razmere, kdor pozna vir, iz katerega prihaja ne le vsa naša gospodarska mizerija, ampak tudi naša narodna in politička beda; kdor ve, da roke, ki pletejo bič, da tepe tu naš siromašni rod, so uplivne židovske roke in da je zistem, vladajoči na Primorskem, sosebno pa v Trstu, sad one velesile, kateri pravimo: alliance israélite universelle — kdor ve vse to, ta bode umet našo željo.

Uresničila se je. Gibanje se je začelo in mi — je ne moremo biti veseli. Lepa, vzvišena ideja je prišla v nesrečne roke. Mesto da bi dajala novih, blažilnih impulzov našemu javnemu življenju, se le — kompromituje.

Najprej so se polastili ideje ljudje, ki so zavezni nje — sovražnikov; ljudje, s katerimi je nemožno ne le zložno sodelovanje — a le zložno sodelovanje vseh, brez razlike narodnosti, more računati na vspehe —, ampak je slovenskemu ljudstvu v Trstu v dolžnost, da se že od daleč izogiblje vsaki dotiki žnjimi.

Začetek je bil slab in vse prej, nego nadobuden.

Pozneje se je zdelo kakor da se stvar obrača na bolje. Gori označene osebe so morale dati vajete iz rok. Ali zopet prevara: osebe so se menjale, italijansko-narodna jednota in preziranje slovenske narodnosti je ostalo. Vse poslovovanje v društvu je bilo izključno italijansko. Celò nam, o katerih jim je bilo znano, da nam veleva prva dolžnost, odbijati preziranje slovenskega jezika, prišlo isto od kjer si bodi — so usiljevali svoje izključljivo laške dopise. Izgovarjali so se, da nimajo ljudij, ki bi znali slovenski. In še le potem, ko so videli neupogljivo slednost našo, s katero smo metali take dopise v koš, jeli so nam pisati slovenski, ali v slovenščini, da Bog pomagaj. No, potrprimmo, smo si milili, saj to je še le prvi korak do poboljšanja. Motili smo se. To zopet ni bilo poboljšanje, ampak sledili so le neki vis major: spoznanju, da brez sodelovanja slovenskega življa je krščansko-socijalno gibanje mrtvo-rojeno dete. Slovenski jezik so hoteli pač rabiti za svoje namene, v odškodnino za to „žrtev“ na svojih, slovenstvo mrzečih nazorih pa so jeli sumničiti in obrekovati naša narodna stremljenja na najdržniši način.

Že našemu glavnemu uredniku so v zasebnih pogovorih parkrat kadili pod nos: »Mi nočemo postati Italijani, pa tudi — **Rusi ne!!** Mi poznamo le jednega Boga, jedno domovino in jednega cesarja!«

Že to opetovano apostrofiranje „z Rusi“ in, z jedno domovino in z jednim cesarjem, nas je osupnilo. Predobro je naš urednik občutil in razumel očitanja, ki so zvenela iz tega apostrofiranja. Že takrat se nam je stvar jela dozdevati sumljiva in postali smo previdni.

Te dni je zopet jeden »voditeljev« krščanskih socijalistov govoril z jednim naših sotrudnikov. Ta je bil še bolj odpet, tako odpet, da nam je odprl oči popolnoma. Našemu sotrudniku v lice je izrekel brez ovinkov denuncijacijo, da glede avstrijskega mišljenja ni nikake razlike med progressom in pol. društvtom. Edinstvo; jedni da hote priti pod Italijo, drugi pa pod Rusijo. Prvi da bi dobili polente drugi pa »knuto«. Oni, krščanski socijalisti, pa da hočejo ostati zvesti veri in Avstriji.

Po teh razkritijih, oziroma denuncijacijah blage duše krščanskih socijalistov, nam je bilo seveda povsem jasno, česa imamo pričakovati od te strani in dano nam je bilo stališče samo po sebi, na katero smo se morali postaviti nasproti takozvanim krščanskim socijalistom tržaškim. Alea jaeta est — pretrgati se je morala vsaka vez s takimi »voditelji«.

Da pa ne bode nikdo v dvomu glede na mišljenje teh ljudi o našem zakonitem narodnem stremljenju, bodi še povedano, kar se je dogodilo sinoči v kavarni »Tedeseo«.

Zopet je bil tam jeden »voditeljev« krščanskih socijalistov, ki je spuščal svojo jezo, češ: »Noben list ne žali toliko krščansko-socijalne zveze, kakor »Edinstvo«, ki pravi, da oni niso taki bedaki, da bi objavljali taka vabilna. To je umazanost, svinjarja. Dr. Gregorin, Mandić, dr. Rybar, Jaklč, Cotlič in tudi ona dva, ki sta bila poleg — vsi vsi, da so sami rusofili, ki naj gredo v Rusijo in jim ni treba biti v Avstriji.« — Potem je blagi krščanski socialist planil na »Edinstvo« in je odšel iz kavarne psovaje in zadovoljen najbrže sam seboj, da je — denunciral.

To smo morali pribiti. Gori imenovane osebe se sicer gotovo ne čutijo žaljene, in sicer iz dveh vzrokov ne: v prvo je dotični voditelj veliko — premajhen, da bi jih mogel doseči, v drugo pa imamo mi Slovence tako dobro vest, da se moramo smejeti vsakemu denuncijantu, tudi če tehta nekoliko več, nego naš »krščanski socijalist«. Govoriti pa smo morali enkrat, da bodo opozorjeni naši ljudje, kako se hoče zlorabititi vzvišena ideja za umazane, nečastne in nam pogubne namene. Nam bi bilo žal, da bi trpela krščansko-socijalna ideja; da pa ne bode trpelo poštenje naše narodne ideje po zlorabljanju krščansko-socijalne ideje — zato moramo in hočemo skrbeti mi. Kakor ne dopuščamo in se postavljamo v bran, da bi se slovensko rodoljubje ubijalo v imenu socijalno-demokratične ideje, oziroma v imenu nekega namišljenega mednarodnega človekoljubja, tako bodo neizprosnici sovražniki, pripravljeni sleherni trenotek za najodločnejši odpor, onim, ki hote čriniti naša legitimna narodna stremljenja bodisi v imenu krščanstva, bodisi v imenu »avstrijstva«. Mi ne umaknemo svojega rodoljubja ni pred »krščanstvom« ni pred »avstrijstvom«, ker vemo, da se to rodoljubje ne spodnika nikjer ni ob krščanstvu ni ob avstrijstvu.

To naj si zapomnijo oni, ki zlorabljujo ta dva vzvišena pojma v nizke namene — obrekovanja!

Naše ljudstvo pa bodi opozorjeno!

Politični pregled.

Poslanec Ferjančič o položenju. Na banketu učiteljstva v »Narodnem domu« v Ljubljani je došlo do važne političke enuncijacije, ki je vzbudila splošno pozornost, tako, da se pečajo žnjo tudi dunajske novine, zlasti pa »svobodno-vladni« »Fremdenblatt«, o katerem se govorji, da odpira svoje predale vsakemu avstrijskemu ministru za vnanje stvari.

Državni poslane in podpredsednik zbornice poslanev, dr. Andrej Ferjančič, se je oglasil namreč za besedo, da se zahvali najprej na izrečeni mu napitnici. To priliko pa je porabil tudi, da se je ozrl na sedanje splošno politično položenje.

Menil je, da se za nas Slovence in Hrvate snujejo jako neugodne razmere. Na visokih, na odločilnih mestih prezirajo nas Slovence in se ne menijo za nas. Vsakogar kličejo na posvetovanja, da izrazi svoje menenje o položaju, samo Slovencev, Hrvatov in Malorusov niso poklicali, dasi so ti najbolj zatirani v naši državni polovici. Slovence in Hrvati čutimo to kakor žaljenje, proti kateremu bo nastopiti z vso odločnostjo. To preziranje priča, da hočejo na odločilnih mestih napraviti spravo samo mej Čehi in Nemeji. Če se to zgodi, če se mej Čehi in Nemeji izvrši sprava, potem smo Slovenci Hrvati in Malorusi odslovljeni s svojimi težnjami in za desetletja potisnjeni nazaj. V tem mučnem položaju, katerega sami ne moremo premeniti, ker smo premajhni in ker je ponekod tudi premalo odločnosti — zanašamo se jedino na prijateljstvo Čehov. To prijateljstvo je naša nada. Zanašamo se, da se slovanska vzajemnost, ki se je povendarila o raznih slovesnih prilikah, izkaže v tistem kritičnem trenotku, ko se odloči, naj li bomo Slovenci in Hrvatje zavrnjeni ali ravnopravni, kakor nam jamčijo temeljni zakoni. Beseda o slovanski vzajemnosti naj postane kri in meso in naj obrodi tisti sad, ki reši slovenski in hrvatski narod krutih sovražnikov. Govornik je napis slovenski vzajemnosti.

To je bistveno isto, kar smo rekli mi v zadnjem izdanju, ko smo govorili o posvetovanju za stopnikov češkega in poljskega kluba ter Jugoslovanov. »Fremdenblatt« je silno nevoljen radi Ferjančičevega govora, znamenje to, da je ta govor prišel v navskriž vladnim krogom. Za nas je pa to najbolji dokaz o potrebi, da se naši zastopniki oglašajo o vsaki važnejši priliki. Poluvladnemu listu se vidi neumestno, da se je dr. Ferjancič ravno sedaj skliceval na slovansko vzajemnost in je zlasti Čehe opominjal na dolžost, ki jih veže, da mislijo tudi na nas. I seveda! Saj je navadno tako, da narodi sodijo malo drugače in občutijo svoje potrebe, nego pa gospodje za zeleno mizo. Toda narodi so prisiljeni, da urejajo svojo »politiko« se stališča svojih potreb, ne pa se stališča udobnosti gospodov državnikov. »Fremdenblatt« meni, da vlada nima sedaj časa, da bi se bavila slovenskimi stvarmi. Hvala lepa za pojasnilo. Ona po svoje, mi pa po svoje! Ona nima časa za nas, mi pa moramo skrbeti, da se bode morala vendar bayiti z nami, da jo prisilimo do spoznanja, da ju logično tudi na jugu, kar je logično na severu, da so na jugu narodni boji istotako škodljivi za državo, kakor na severu, ter da je zemljepisno položenje naših pokrajin tako izpostavljen, da bi bil naravnost zločin na državni koristi, ako bi hoteli najlojalnejši del prebivalstva puščati v trajnem nezadovoljstvu le zato, ker gg. državniki — nimajo časa!

Nove zahteve. Tudi »Piccolo« se bavi onim posvetovanjem čeških, poljskih in jugoslovenskih zaupnikov, o katerem je govoril neki dunajski list. Meni, da bi bili Italijani srečni, ako bi bilo stanje res tako, kakor je opisujejo Jugoslovanji. To da je že stara taktika Slovanov, da vzbujajo domnevanje, kakor da so oni mučeniki, v resnici pa da na vseh straneh uživajo nečuveno protekejo vlade. A najžalosteje na vsem tem da je to, da ima to pretvarjanje Jugoslovanov tudi to pot vso надо, da bodo uslušano. Ta naklonjenost do Slovanov se kaže tudi v tem, da v mnogih slučajih zahteva vlada od državnih uradnikov, da morajo znati poleg italijančine (ki je dejelni jezik) in nemščine (ki je uradni jezik) tudi slovanščino. In te »nove zahteve« se stavljajo par let sem celo — na sodišču! Slovani se prikazujejo kakor žrtve, ki zahtevajo pripoznanje pravice, v resnici pa ni vse to nič drugač, nego zistem — boja. To mora vzbudit pozornost Italijanov, ako nočejo, da nove zahteve kar hkrati postanejo dovršeni čini, ki naj pomirijo požrešnost Slovanov.

Na vsa ta izvajanja »Piccolova« odgovorimo jutri.

Domače vesti.

Srečne okoličanke! Pišejo nam: Pasji dnevi in pa vročina je kriva, da Vam poročam še le danes, kako da so naše okoličanke kar čez noč postale — srečne!! Minoli teden se je zanje zavzela blaga (!) in poštena (?) duša, ki odgovarja na

ime — »Indipendente«!! Po tolikih napadib in sramotenijsih, na naslov naših okoličanov se je ne-sramni žid prelevil v zagovornika okoličanskih interesov?!

Ko bi ne poznali te duše — in jo poznajo z nami naši okoličani — vlovila bi marsikaterega na svoje židovske limanice. Toda brate Abraham! zastonj ti je tvoj židovski trud! Sedaj pa poslušajte, kako se judovsko glasilo poteguje za osrečenje naše okolice! Na sredi ceste mej Barkovljami in mestom je finančna meja in sicer na morski strani; na nasprotni strani ceste pa je sprehajališče, katerega se poslužujejo tudi naše okoličanke, ko nam vsaki dan prinašajo najpotrebnejših živil v mesto. Ker finančni organi pregledujejo vse, kar se donaša v mesto, morajo nosilke iti z šetališčem čez cesto do finančne postaje in so s tem — »v veliki nevarnosti za svoje življenje«!! Da se ne dogodi kaka nesreča, prosi »Indipendente«, naj finančni organi pregledujejo na šetališču in ne več pred svojo postajo, da tako ustrežejo našim okoličankam!!

Ni-li to sreča za naše okoličanke, da se **blagi in dobrí** čifut tako odločno poteguje zanje?! Pred letom: barbari, divjaki, suroveži, ščavi itd. in danes?! Toda, predobro se poznamo mi in naš Abraham. On si je domislil, kar je pisal že zadujič, namreč, da okoličanov se ne pridobiva z robostjo, ampak, da jih treba hvaliti zvijačno in — kupovati z denarjem!

»Indipendente« naj nam odpusti, ako izrečemo sum, da govoré o okoličankah, je malec misil na korist svoje stranke. To pa je vsikdar nekako sumljivo z okoličanskega stališča.

Srečne okoličanke, da ste nehoté doobile tako vrlega zagovornika (?). To pa je vaša stvar, ga-li sprejmete ali ne. Bravo »Indipendente«!

O d i n.

Zakaj molč deželni odbor kranjski? Pišejo nam s Štajerskega: Na shodu slovenskih odvetnikov in notarjev je dr. Dečko odločno zahteval, da se gleda krivice, ki se je zgodila slovenskemu jeziku na višem deželnem sodišču v Gradeu, zgane tudi deželni odbor kranjski, kakor se za nemške težnje o sličnih prilikah vedno izjavlja deželni odbor štajerski. Do danes pa deželni odbor kranjski še ni dal glasnu od sebe, da-si je bil na shodu navzoč jeden dež. odbornikov. Dež. odbor štajerski koraka na čelu nemških izjav, slovensko večino v kranjskem deželnem odboru pa je menda hipnotizoval dr. Schaffer. Če se že zastopnika narodne stranke ne zdramita, naj vsaj spregovorita odločno besedo zastopnika katoliško-narodne stranke! Sedaj divja na Kranjskem prepri o tem, komu bolj nedostaja slovenske zavesti in narodne doslednosti. Prav je dejal v »Edinosti« moj rojak-dopisnik: »Delajte vsak v svojem krogu! Za to Vam bo narod hvaležen, za prepri pa ne!« Gospodje pa, ki sede v deželnem odboru kranjskem, naj uvažujejo te besede in lotijo naj se narodnega dela z narodno odločnostjo! Tudi to je žalostno dovolj, da v kranjskem deželnem šolskem svetu sedi še vedno dr. Schaffer kakor zastopnik slovenske večine deželnega odbora, kar bi nikakor možno ne bilo, če bi si upali slovenski deželni odborniki odločno nastopiti proti njemu. To bi bili pač dolžni svoji časti, katero so položili med točke spravne pogodbe!

Pozor! Pišejo nam: Minolega četrtna popoldne je prišel v Gažon, vas župnije šmarske pri Kopru, mlad, še ne 30-leten, v duhovniško obleko opravljen človek, ki se je mej priprstim ljudstvom izdajal za misijonarja iz Afrike. Ljudje so mu verjeli in je za svoj žep spravil precejšnjo svoto denarja. Da je bil navedeni slepar, razvidno je iz tega, ker je povpraševal po žandarmeriji in hodil le po stranskih vaseh, kjer je vedel, da ni duhovnika. Ko so ga ljudje nagovarjali, naj se oglesi v Šmarjah, izgovoril se je, da mora ob 9. uri zvečer biti pri svojem predstojniku v Kopru, in je tudi odkuril v istej smeri. Doma mora biti ali v Trstu ali v Kopru, ker govorí laški jezik, pa tudi nekaj z laškim pomešane slovenščine. Opozorjam s tem slovensko ljudstvo po Istri, naj se ne da preslepit in naj nikar ne daje denarja za sv. maše, ker isti gre vse po drugi poti nego za duhovne namene. Najbolje pa je, naznaniti ga žandarmeriji ali prijeti ga, da se konec stori njegovemu »misijonarstvu«. Milko Šašelj, župnik.

Občni zbor „Tržaškega Sokola“ se je vrnil ob precejšnji udeležbi členov. Starosta brat dr.

Gustav Gregorin je v daljšem govoru opisal krizo, v kateri se nahaja to društvo vsled lanskih političnih dogodkov. Označil je vse okolnosti, ki so zakrivile, da društvo ni moglo delovati v minolem letu. Na tem ni bil kriv nikdo nas, ampak razmere. Brat starosta je vspodbujal navzoče brate, naj vstrajajo, naj se pokažejo požrtvovalne ravno v tej krizi. Ako store tako, je gotov, da premagamo srečeno to krizo in se prične zopet novo delovanje v širjenje divne sokolske ideje.

Poročili tajnika Janka Kukarja in blagajnika Rudolfa Pretnerja sti se odobrili soglasno. Iz poslednjega poročila posnemamo, da je imelo društvo v minolem letu gl. 824.79 dohodkov in gl. 560.91 stroškov. Ob točki »razni predlogi« se je vnela daljša živahnata razprava, v kateri je izražalo svoje želje več bratov sokolov. V novi odbor so bili izvoljeni per acclamationem:

Starosta: dr. Gustav Gregorin. Odborniki: dr. Otokar Rybač, Makso Cotič, Janko Kukar, Rudolf Pretner, Iv. Knaus, Josip Krajnc, Josip Cink in Pavel Kočev. Namestniki: Fran Piano, Nicfor Stepančič in Janko Černe. Pregledovalcem računov: Gracijan Stepančič in Henrik Kobal.

V zaključni besedi svoji je zopet izvoljeni starosti dr. Gustav Gregorin še enkrat ponovil svoj poziv, naj se členi ne udajajo malodušnosti, ker se razmere v Trstu morajo obrniti na bolje, ter je vskliknil krepak sokolski »Na zdar!«

Vojaške vaje. Pešpolk št. 97 je odšel včeraj iz Trsta v Št. Peter na velike vaje. Danes pa je odšel iz Gorice na Rakek polk št. 47. Dne 20. odide tamošnji bataljon domobranec na vaje.

Požar v „bošketu“. Sprehajalec na Aequedottu so zapazili včeraj ob 1. uri popoldne da v bošketu gori trava. Skušali so najprej, da bi sami pogasili ogenj, a ker se jim to ni hotelo posrečiti in se je ogenj vedno bolj bližal bližnji tovarni parirja za cigarete, lastnini gg. Salto in Uziel, telefonovali so po gasilce. Le-ti so v kratkem pogasili ogenj. Ogenj je bil zajel kakik 40 metrov.

Doznajemo od kompetentne strani, da je zapalil ta ogenj 13letni Octavio Tassoti, učenec šole v ulici Kandler. Redarji so aretirali dečaka na Aequedottu.

Sreča v nesreči. Izvošček Avgust Grmek je vodil včeraj svojo kočijo po Korzu. Zraven sebe je imel tudi svojega 5-letnega sinca. Ker je bil vinjen, je vodil konja jako nerodno. Ravno, ko je prišel tramvajski voz zraven njegove kočije, je zdrsnil sinčka s kozla in je padel med konja tramvajskoga voza. Zgodila bi se bila lahko grozna nesreča, da ni kočijaž maglo zaustavil konja. Sinčko se ni nič poškodoval, samo ustrašil se je hudo. Starega Grmeka pa je atetirala policija.

Med sorodnikoma. Svaka mesarja Ivan Marzoner in Josip Folkmer sta se spričkala v torek zvečer. Kakor večkrat, ni ostalo tudi to pot samo pri besedah. Potem, ko so pesti storile svojo dolžnost, je pograbil Folkmer stol in je s tem začel nabijati svaka Marzonera. Krik in vik žensk je privabil tudi redarje, ki so komandirali odloženje orožja. Marzoner je bil ranjen na glavi in mu je odtekala močno kri. Folkmer, ki je bil tudi nekoliko ranjen, je bil aretiran.

Pregrehe zoper sedmo zapoved božjo. 36-letni Napolitan, urar Ivan C. je bil aretiran v torek zvečer, ker je obdožen, da je dne 24. julija ukrajal Lovrenec Glesichu svoto 15 gld.

Dne 26. m. m. je bilo ukrajenih Antoniji Sanciu iz Škedenja 9 svilnatih robcev in nekaj perila v vrednosti 28 gld.

V torek je pozabil delavec Viktor Kordon v plinarni svojo srebrno žepno uro. Vsaka ura, ki je kaj vredna, teče, tako je tudi njemu zbežala in zginila.

Včeraj je bil odveden v zapor 19-letni Piranež Ivan Lizzier, ker je vkradel svojemu gospodarju dva desetaka. Skril jih je v neko luknjo. Desetaka sta bila najdena, ali bila sta že vsa objedena od miši. — Trgoval Juliju Steidlerju na trgu sv. Ivana št. 4 je bila ukrajena včeraj zavesa vredna 15 gl. — Josipu Goriupu iz Sv. M. M. spodnje je bila ukrajena in odvedena koza vredna 11 gl. — Izpred »Piccolove« hiše je nekdo ukrajal Antonu Z. kolo, vredno 150 gold. Tatovom prihaja res vse prav.

Živega ne sodi, mrtvega ne kolni! Ivan Godina iz Škedenja št. 279 je oddal stanovanje nekemu 30-letnemu Franu Korošcu. Korošec je bil videti jako dober in pošten mož ali: samo videti. Predvčerajšnjem je zmanjkal ter je postal dolžan na najemščini 11 gld. 30 kr. in je vrhu tega odnesel gospodarju jeden jopič, vreden 8 gld. Kdo boga bil sodil?

Nezgode. Včeraj ob 4. uri pop. je prišlo v ulici Sette Fontane jako slabo 44-letnemu delavecu Ivanu Spajnu. Prenešen je bil na dom, kamor je prišel zdravnik z zdravniške postaje. — 19-letni služkinji Marija Čok iz Žavelj je prišlo včeraj tako slabo na rudečem mostu, da se je zgrudila. Na zdravniški postaji je prišla zopet k sebi. — 55-letni kotlar Josip Godnik je včeraj popoldne nakrat ves prebledel. Navzoči so ga prijeli, da se ni zgrudil na tla. Ker mu je prihajalo vedno slabše, sta ga sprovela njegova dva sina v bolnišnico. — V bolnišnico je bil sproveden voznik Andrej Maizler, ker je prišel med voz in zid in je bil hudo ranjen.

Dan plačila. Včeraj je bil obsojen 53-letni pilot-mornar Miklavž K. na 5 dni zapora, ker je ukrajal na parniku »Thebe« neki ženski nov svilnat solnčnik. Zgavarjal se je, da ni tega storil, ali solnčnik je bil vendar najden pod njegovo omaro.

Nesreča. 78-letna branjevka G. Petrič je hotela izstopiti sinoči ob 8. uri s tramwayskega voza, predno se je ta vstavil. O tem se je zapleta obleka ob desko, vsled česar je padla ter jo je voz drsal nekaj metrov daleč. O tem se je ranila na obrazu, rokah in levi nogi. Prenešena je bila najprvo na zdravniško postajo in potem v bolnišnico.

Zgubljeno — najdeno. Včeraj zjutraj je bil najden na ulici voziček na štiri kola. — V sredo pop. je bila najdena na stopnicah neke hiše v ulici Ponterosso državna listina. — Najdena je bila tudi jedna svilena torbica. Te reči je dobiti na policiji.

Loterijske številke izžrebane dne 3. t. m.: Lvov . . . . . 46, 24, 6, 33, 51. Praga 69, 72, 77, 28, 9

100.000 kron in 3-krat **25.000 kron** so glavni dobitki velike jubilejske razstavne loterije, kateri se izplačajo **v gotovini** z samo 20% odbitkom. Opozorjamo naše čitalce, da bodo prihodnje žrebanje nepreklicno dne 6. avgusta.

Koledar.

Danes v četrtek 4. avgusta: Dominik, sp.; Agabij, sk. Jutri v petek 5. avgusta: Marija Dev. snež.; Ožbolt, kr.

Solnčni:
Izhod ob 4. uri 26 min. Lunin:
Zahod . . . . . 7. " 45 " Zahod . . . . . 7. " 29
Ta je 32. teden. Danes je 214. dan tega leta, imamo torej še 151 dni.

Različne vesti.

Grozen vihar. Iz Valencije na Španskem javljajo, da je v vseh Villa Mediana in Hormila navstal grozen vihar. Mnogo oseb je zgubilo življenje ob tej hudi uri.

Požari. V Szent-Varosu na Ogerskem je navstal požar, ki je upepelil 103 poslopja. Zgorelo je mnogo žita. Škoda znaša 100.000 gld.

V Dunkerque na Francozskem je pogorela zaloga petroleja. 50.000 hektolitrov petroleja je pogorelo popolnoma.

ZALOGA POHIŠTVA

tvrdke

Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Via Riborgo 21 in Piazza Rosario 2
(šolsko poslopje).

Zaloga **pohištva** in **tapetarij** vseh slogov lastnega izdelka. Bogato skladisče **ogledal**, **vsakovrstnih slik**, **žimnic** in **pogrindjal**. Na zahtevanje ilustrovani cenik zastonj in franco. Naročeno blago se stavljaj na parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.

